

MARIA SZYDŁOWSKA

ur. 1921; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", okupacja niemiecka, życie codzienne

Solidarność w czasach okupacji

Ostatniego dnia, jak przyszedłszy do pracy, to widać było, że już pracy tego dnia nie będzie, bo mówili, że Lublin otoczony przez Armię Radziecką. Więc koło dziesiątej zwolnili nas, żeby pójść do domu. To była sobota. Jeżeli w poniedziałek będzie normalnie, to przyjdziecie. Oczywiście nie przyszliśmy, bo był bój o Lublin. I szłam z koleżanką, którą też zwolnili z pracy i szła do domu. Zaczęłyśmy rozmawiać. I ona mówi: „Nie wiem co będzie, kawałka chleba nie mam w domu”. A ja mówię: „Ja chleb mam. My mamy w domu chleb, bo matka kupiła. Ale kartofli nie mam” – mówię do niej – „Nie będę wiedziała, co na obiad ugotować”. Bo matki nie było, wyjechała na wieś, do kuzynów. No i na tym się żeśmy rozstały: „No to do widzenia”. „Do widzenia”. Już jak można było wyjść na miasto, to ja mówię do taty: „Wiesz tatuś co? Wezmę jeden bochenek chleba i zaniosę Halusi, bo mówiła, że nie mają kawałka chleba. Pójdę do niej”. „Idź, tylko uważaj”. Wysłałam na ulicę usianą trupami żołnierzy radzieckich, naprawdę usiana trupami, bardzo dużo. I przeważnie młodzi tacy chłopcy, skuleni, zabici. Jeszcze nieuporządkowane były ulice. Jeszcze nie zabrali tych swoich umarłych, żeby ich pochować. Szłam tą ulicą. I będąc gdzieś tam w połowie drogi, patrzę – idzie Halusia do mnie. Pytam: „A gdzież ty idziesz?” „No mówiłaś, że nie masz kartofli, to ci niosę kartofli”. No i popłakałyśmy się obie, bo ja szłam do niej z chlebem, a ona szła do mnie z kartoflami. Wcale się nie umawiałyśmy, że sobie to przyniesiemy. Tak, ot po prostu. Pomyślałyśmy, że należy i trzeba. Tak w czasie okupacji próbowaliśmy żyć. Pomagając sobie nawzajem.

Data i miejsce nagrania	2014-01-13, Warszawa
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"